

TER BESLISSING – 20 OKTOBER RETOUR I.V.M. VERZENDING NAAR TK VOORAFGAAND AAN
BESLUITVORMING IN BRUSSEL

Aan
de minister

1gez.

nota

Aanpassing uitvoeringsbesluiten SURE voor Kroatië,
Cyprus, Tsjechië, Griekenland, Litouwen, Polen en
Portugal

Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

Datum
17 oktober 2022

Notanummer
2022-0000255445

Bijlagen
geen

Aanleiding

- De Europese Commissie heeft op 23 september het vierde halfjaarlijkse rapport over het Europese noodinstrument SURE gepubliceerd waarin de Commissie de stand van zaken schetst en ingaat op de verwachte impact van het instrument.
- Met bijgaande brief informeert u de Kamer over het vierde halfjaarlijkse rapport en de aangepaste voorstellen en het voornemen van het kabinet om er mee in te stemmen.

Beslispunten

- Indien akkoord, kunt u voorliggende brief aan de Tweede Kamer ondertekenen. Indien u instemt zal ook deze beslisnota openbaar gemaakt worden.

Kernpunten

- Het verstrekken van leningen uit het noodinstrument SURE vereist dat de Europese Commissie per lidstaat een uitvoeringsbesluit aan de Raad van de EU voorlegt ter goedkeuring, die besluit met gekwalificeerde meerderheid.
- Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Griekenland, Litouwen, en Portugal hebben een verzoek bij de Europese Commissie ingediend voor aanvullende middelen uit SURE. Polen heeft een verzoek gedaan om aanvullende maatregelen in het uitvoeringsbesluit op te nemen. Dit geeft aanleiding tot een voorstel voor aanpassing van uitvoeringsbesluiten voor deze landen.
- Hoewel de COVID-pandemie inmiddels aanmerkelijk minder ernstige economische en sociale gevolgen heeft dan in de eerste fase van het SURE-instrument, is het te begrijpen dat een aantal lidstaten maatregelen heeft verlengd of genomen om de effecten ervan op de inkomenspositie van burgers, werkgelegenheid en gezondheid te beperken, die niet waren voorzien bij de eerdere aanvragen voor steun uit het SURE-instrument.
- De uitvoeringsbesluiten inzake aanvullende SURE-middelen zullen 25 oktober in de Energieraad ter goedkeuring voorliggen. Het uitvoeringsbesluit van Polen zal naar verwachting 8 november in de Ecofinraad ter goedkeuring voorliggen.

Toelichting

- SURE is een instrument voor tijdelijke steun om inkomensverlies van burgers als gevolg van de COVID-19-uitbraak op te vangen en de toename in werkloosheid en de gevolgen ervan te beperken, alsook sommige uitgaven ten behoeve van gezondheid te financieren. De steun wordt verleend in de vorm van leningen.
- Hoewel de COVID-pandemie inmiddels aanmerkelijk minder ernstige economische en sociale gevolgen heeft, heeft een aantal lidstaten maatregelen verlengd of aanvullend genomen om de effecten ervan op de inkomenspositie, werkgelegenheid en gezondheid te beperken. Die effecten waren niet voorzien bij de eerdere aanvragen voor steun uit het SURE-instrument.
- Kroatië heeft een aanvullende aanvraag gedaan voor 550 miljoen euro voor de financiering van subsidiemaatregelen voor sectoren die getroffen zijn door COVID-19 gericht op behoud van werkgelegenheid.
- Cyprus heeft een aanvullende aanvraag voor 29,2 miljoen euro gedaan voor de financiering van verscheidende maatregelen. Het gaat o.a. om het verlengen van loonsubsidies voor zelfstandigen en voor werknemers van bedrijven waarvan de omzet is gedaald vanwege de coronacrisis, specifiek bedrijven in de toeristensector, op voorwaarde van behoud van de dienstbetrekking.
- Tsjechië heeft een aanvullende aanvraag voor 2,5 miljard euro ingediend voor de financiering van het werktijdverkortingschema en steunmaatregelen voor zelfstandigen.
- Griekenland heeft een aanvullende aanvraag gedaan voor 900 miljoen euro voor de financiering van toelages voor werknemers wiens contract is opgeschort en die in dienst zijn van bedrijven die vanwege de maatregelen van de Griekse autoriteiten hun activiteiten moesten staken of van bedrijven die zwaar geraakt zijn door de pandemie. Daarnaast wordt de sociale zekerheid van deze werknemers gefinancierd.
- Litouwen heeft een aanvullende aanvraag gedaan voor 141,8 miljoen euro voor de financiering van werktijdverkortingsregelingen voor werknemers en subsidiemaatregelen voor werknemers die terugkeren na inactiviteit.
- Portugal heeft een aanvullende aanvraag gedaan voor 300 miljoen euro voor de financiering van verschillende maatregelen die bijdragen aan het behoud van banen bij bedrijven die door COVID-19 getroffen zijn en maatregelen op het gebied van gezondheidszorg.
- Daarnaast heeft Polen een aanvullende aanvraag gedaan. Hierbij heeft het geen verzoek gedaan voor aanvullende middelen maar gevraagd om extra maatregelen aan het uitvoeringsbesluit toe te voegen. Deze maatregelen hebben betrekking op de financiering van PCR-tests en een financiële bonus voor gezondheidszorgmedewerkers.
- Andere aanvragen voor SURE-leningen zijn nog mogelijk tot 31 december 2022.
- Met de nu voorliggende goedkeuring van aanvragen is voor 98,2 miljard van de 100 miljard euro die beschikbaar is voor SURE toegekend aan lidstaten.

Halfjaarlijks rapport

- Het rapport geeft een overzicht van het huidige gebruik van het instrument en de geschatte impact van SURE.
- Het merendeel van de middelen is in de eerste zeven maanden aan lidstaten uitgekeerd. Verder meldt de Commissie dat na de 8ste schulduitgifte in totaal 91,8 miljard euro aan SURE-middelen is uitgekeerd om lidstaten financieel te ondersteunen.

- De Commissie stelt dat het rapport haar eerdere schatting bevestigt dat ongeveer 31,5 miljoen mensen en 2,5 miljoen ondernemingen zijn ondersteund door SURE.
- De meeste lidstaten hebben de steunmaatregelen in de eerste helft van 2022 laten aflopen en bijna alle geplande door SURE gefinancierde uitgaven hebben inmiddels plaatsgevonden.
- De totale uitgaven in begunstigde lidstaten die in aanmerking komen voor SURE zijn opgelopen tot 119 miljard euro. Dit is deels ook gefinancierd met nationale middelen.
- De Commissie stelt dat ongeveer de helft van deze uitgaven aan werktijdverkortingsregelingen zijn besteed, een derde aan vergelijkbare maatregelen voor zelfstandigen en het restant aan loonkostensubsidies en maatregelen gerelateerd aan gezondheid.
- Verder bevat het rapport een update van de impact van SURE en stelt de Commissie dat door de beleidsreactie op COVID-19 in 2020, waaronder SURE is voorkomen dat 1,5 miljoen mensen werkeloos zijn geworden en dat lidstaten 8,5 miljard euro aan rentebetalingen hebben bespaard.

Communicatie

De Kamer wordt per brief geïnformeerd over de aanpassing van het uitvoeringsbesluit.

Politiek/bestuurlijke context

Gelet op politieke aandacht voor crisisinstrumenten hebben het vorige en huidige kabinet van alle voorstellen voor het toekennen van SURE-leningen aan lidstaten appreciaties naar de Tweede Kamer gestuurd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.